

Verkenning rol provincie in publieke warmtenetten

Noëlle Peters Sengers

24-01-2024

Inhoud

- Het vraagstuk
- Uitleg van de opgave
- Uitkomst extern onderzoek
- Voor- en nadelen/aandachtspunten
- Vervolg

Onderwerp onderzoek:

Welke rol kan de provincie Utrecht spelen in de realisatie van collectieve publieke warmtenetten?

Aanleidingen voor verkenning:

- Afspraak in coalitieakkoord en in Strategische College Agenda.
- Afspraak in IPO-verband met oog op nieuwe Wet Collectieve Warmte
- In lijn met eerder advies op verzoek Provinciale Staten hoe energietransitie te versnellen met financieel instrumentarium

Waarom een mogelijke rol voor de provincie?

- Wet Collectieve Warmte regelt publiek eigendom van warmtenetten, gezien:
  - Behoefte aan meer grip voor gemeenten waar, wanneer en onder welke voorwaarden een warmtenet
  - Toenemende vitale karakter van infrastructuur voor collectieve warmte
- Het rijk en gemeenten doen een beroep op de provincie om hierin een aanjaagfunctie te vervullen.
- Het oprichten van een provinciaal warmtebedrijf is een belangrijk instrument om de energietransitie in de provincie te versnellen:
  - Directe hulp bieden aan gemeenten bij deze taak
  - Behalen van schaalvoordelen

Warmtetransitie

Keuze uit 3 opties:

Duurzame warmteoplossing
Warmtenet

All-electric

Hybride

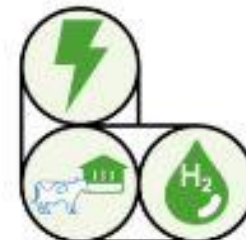
Warmtebron

externe warmtebron:
geothermie, restwarmte, aquathermie

(duurzame) elektriciteit

(duurzame) elektriciteit
en hernieuwbaar gas

Warmtetransitie = werk in uitvoering

- Gemeenten aan zet om juiste oplossing per wijk te kiezen: uitgebreide participatieprocessen
- Elke warmte-oplossing heeft voor- en nadelen; keuze is complex
- Warmtenet is afhankelijk van voldoende deelname en van beschikbaarheid bron
- Groei van aantal woningen op warmtenet is lastig op voorhand in te schatten; 20-30% van alle woningen?

Warmtenetten komen in publieke handen om vertrouwen bij burgers te vergroten

Wet Collectieve Warmte:

- Gemeenten hebben regie
- Nieuwe tariefregels en meer transparantie
- Eisen aan verduurzaming

Stimuleren warmtenetten = publiek belang

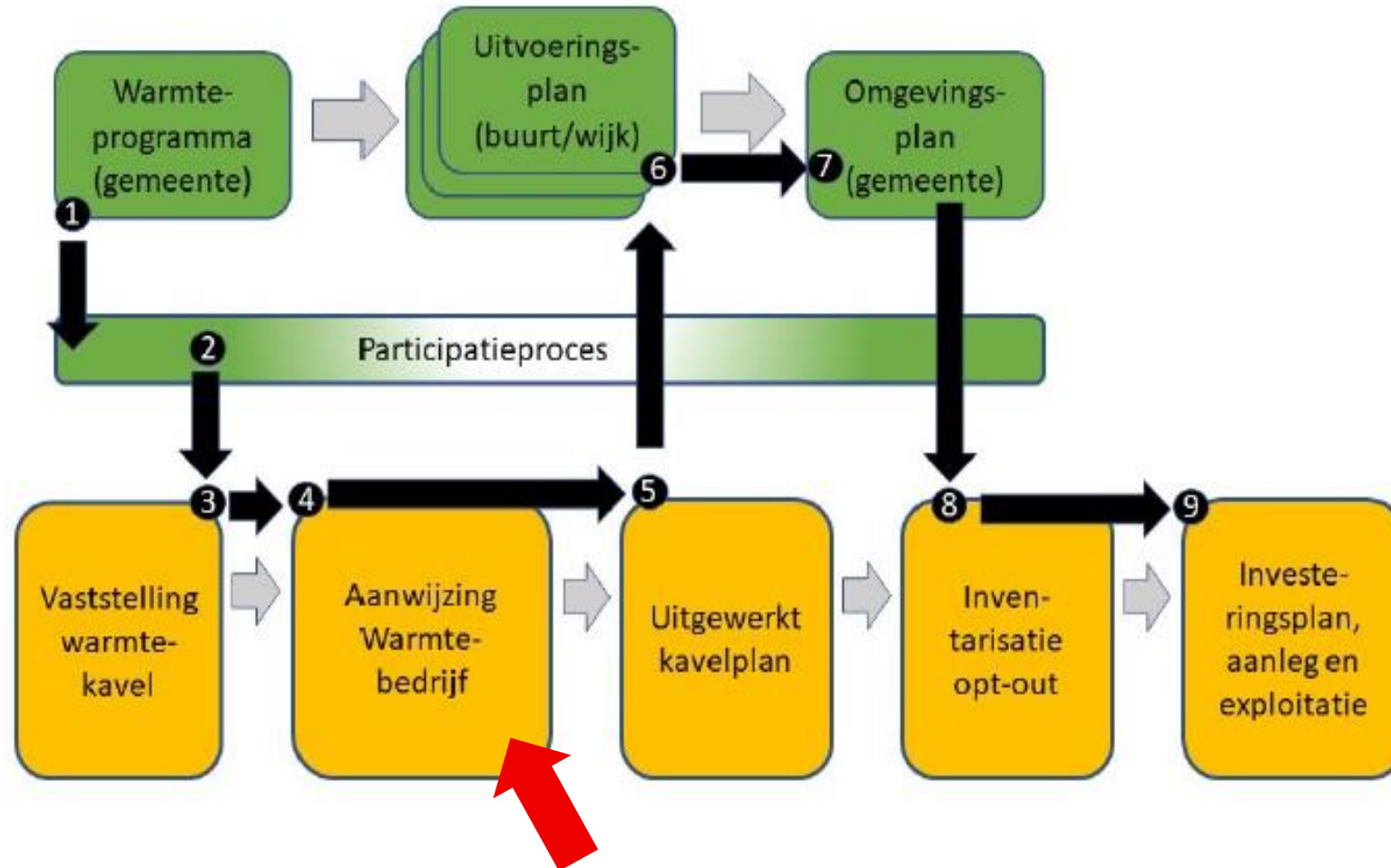

Inzet op forse opschaling van gebruik van lokale warmtebronnen

- Beperkt inzet van andere energiedragers (groen gas, waterstof, elektriciteit)
- Verlaagt druk op het elektriciteitssysteem
- Verlaagt druk op de ruimte
- Grotere Nederlandse autonomie
- Stabieler energieprijzen

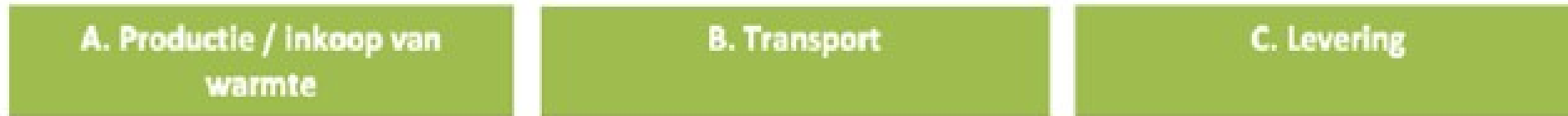

Regierol voor gemeente

Wet Collectieve Warmte

- Warmtebedrijf: verantwoordelijk voor hele keten

- Warmtebedrijf = minimaal 51% aandelen in **publieke** handen
  - Geldt niet voor kleine warmtenetten
  - Er is een overgangperiode
  - Alternatief = warmtegemeenschap als eigenaar

Opzet extern onderzoek:

- Interview met 7 gemeenten met meest concrete plannen
- Interview met Netverder en EBN
- Terugkoppeling advies aan wethouders van 7 gemeenten
- Check op nota Samenwerkende Partijen

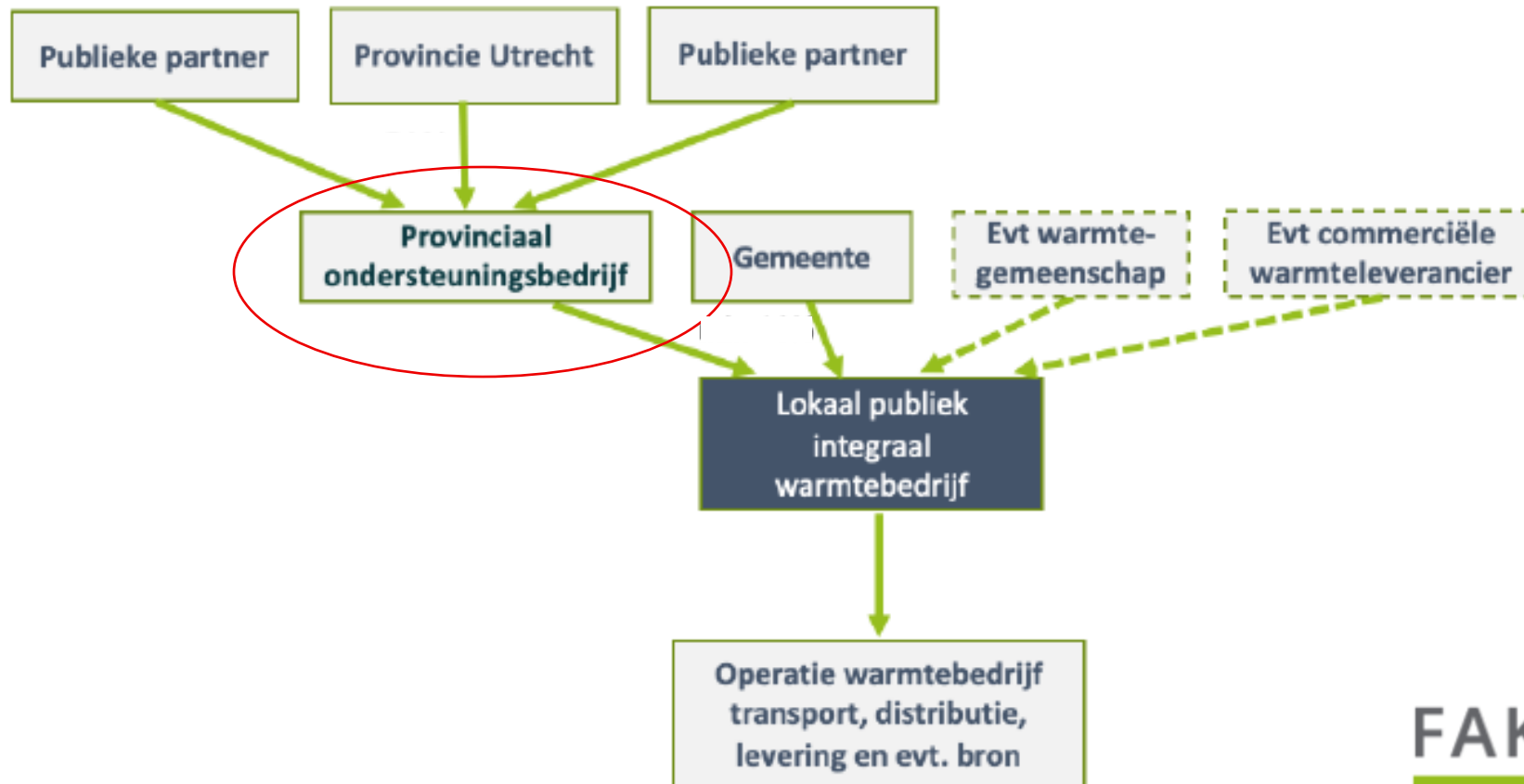
Uitkomst extern onderzoek:

- Gemeenten vragen provincie om kapitaal en/of kennis
- Gemeenten willen investeren in lokale warmtebedrijven
- Netverder en EBN verkiezen regionaal niveau

Advies: verken Utrechts Warmte Ondersteuningsbedrijf (UWO)

Utrechts Warmte Ondersteuningsbedrijf

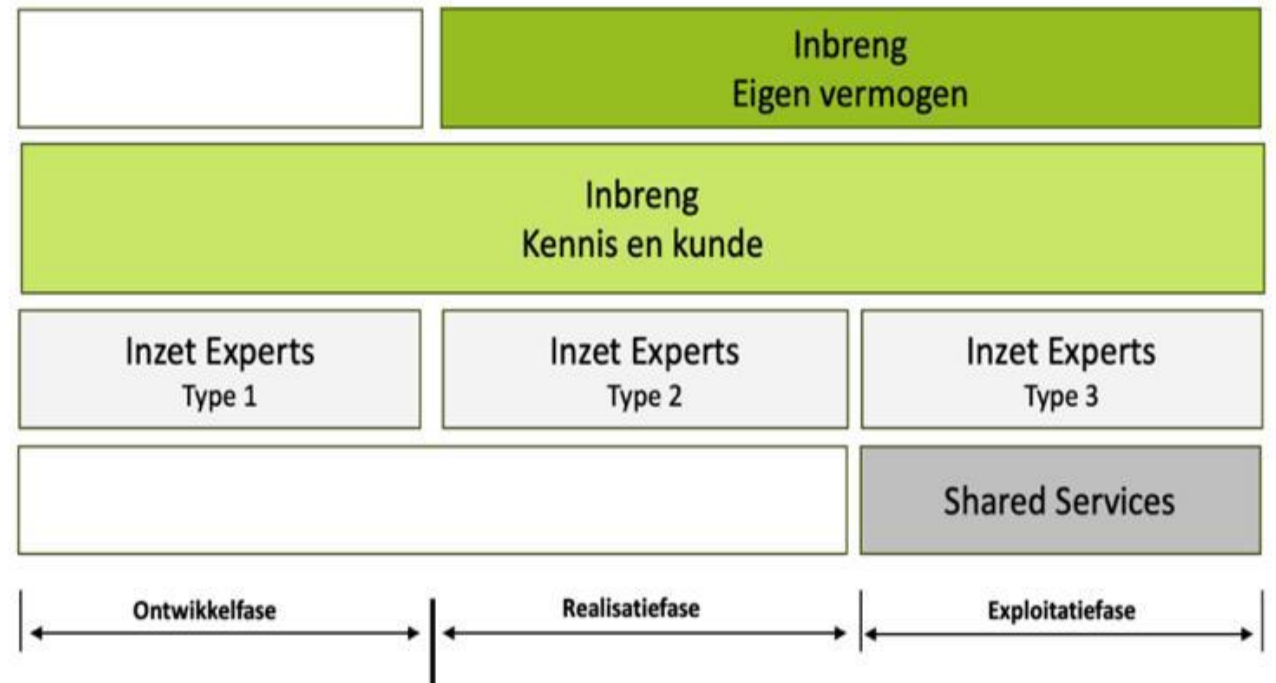

UWO

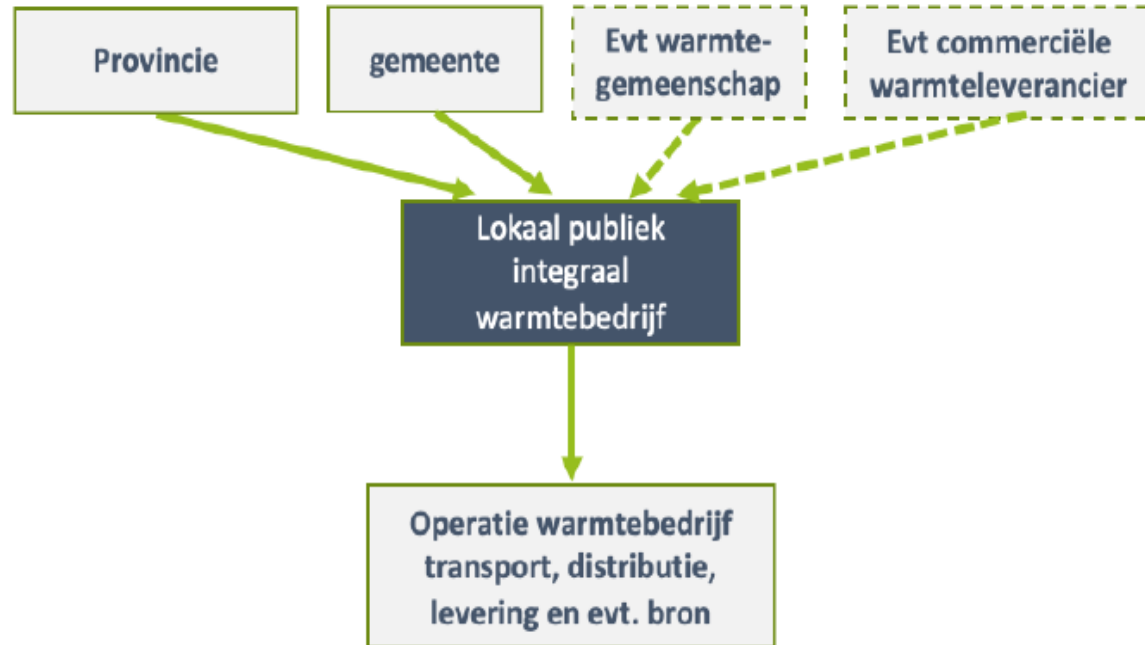
- Bundeling van kapitaal en kennis van 3 partijen
- Gemeenten houden de regie; vraaggestuurd
- Participatie in holding: sturing als aandeelhouder

Menukaart

Voor vraaggestuurde dienstverlening aan gemeenten

Alternatief: niet de voorkeur

- Advies; samenwerking met partners levert zoveel voordeel op dat dit opweegt tegen minder directe invloed, dus kies niet voor dit model

Deelname in Utrechts Warmte Ondersteuningsbedrijf

Voordelen

- Bijdrage aan publiek belang
- Bijdragen aan vastgestelde doelen:
  - CO₂-neutrale provincie
  - Versnellen energietransitie
  - Beperking netcongestie
  - Inclusieve energietransitie
- Passende rol provincie:
  - Schaalvoordelen creëren
  - Ondersteuning bieden waar nodig
  - Hefboom op inbreng financiering

Nadelen

- Legt beslag op mensen en middelen
- Risico op financiële tegenvallers
- Risico op imagoschade
- Vraagt om langjarig commitment

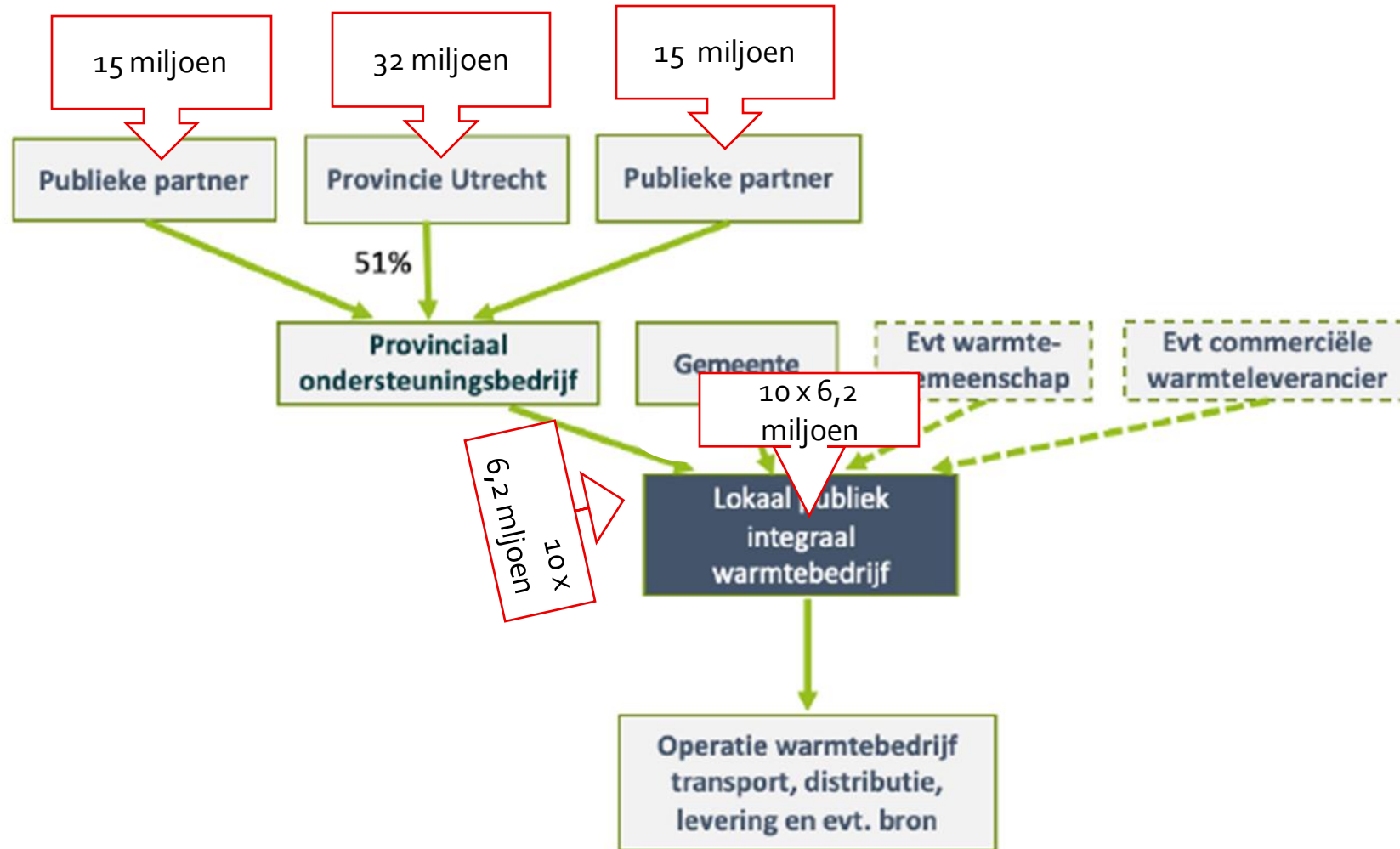

Indicatieve investeringsraming tot en met 2031

- Totale investeringsopgave: €417 miljoen voor 35.000 nieuwe aansluitingen
- Op te brengen Eigen Vermogen voor alle publieke partijen: €125 miljoen
  - zonder landelijk waarborgfonds, dus 30% inbreng Eigen Vermogen
  - zonder commerciële partij als mede-aandeelhouder
- Op te brengen door UWO; €62 miljoen
  - Bij gelijke verdeling tussen gemeenten en UWO
- Op te brengen door provincie; €32 miljoen
  - Bij 51% deelname van provincie in UWO

verdeling inbreng Eigen Vermogen

Gedeeltelijke benutting fonds 50 mln. ten behoeve van publieke warmtenetten:

- Inbreng EV tot en met 2027: 9,5 mln.
  - Uitgaande van 30% EV en 51% deelname
  - Vergoeding voor rente en risico over de hele levensduur
  - Rendement op eigen vermogen: politieke keuze
- Risicodragende leningen t.b.v. ontwikkelfase: 2,4 mln.
- Werkkapitaal UWO: 1,8 mln (niet revolverend)

Aandachtspunten

- Wet is nog niet definitief
- Besluit Rijk nodig over rol EBN en komst waarborgfonds
- Investeringsraming is indicatief
- Overname bestaande netten is aparte opgave
- Warmtegemeenschappen buiten scope onderzoek

Vervolg

- GS-besluit over verkenning UWO: februari 2024
- *GS-besluit Intentie-overeenkomst met partners: Q3 2024*
- *Besluitvorming PS over deelname UWO: Q1 2025*
- *Oprichting organisatie: Q2 2025*

VRAGEN?